

1.11

De Habiforum Leertafel

- Huib Haccoû Habiforum
- Tanja van Heuvelen
Hogeschool Van Hall Larenstein
- Andor van Dijk Has Den Bosch
- Els Vernooij
Stichting Wateropleidingen
- Charlotte Schmidt
Hogeschool Rotterdam
- Daan van der Linde
Peter Groenhuizen
Hogeschool Van Hall Larenstein

Integrale gebiedsontwikkeling voor milieukundigen

- Opdracht Habiforum
- Minor tbv duurzame ontwikkeling in MK opleidingen
- 5 hogescholen:
  - Hogeschool HAS Den Bosch
  - Hogeschool Utrecht
  - Hogeschool INHOLLAND
  - Saxion
  - Hogeschool Van Hall Larenstein

Werkwijze ontwikkeling Minor IGO

- Werkbijeenkomsten in Utrecht en Deventer
- Black Board omgeving
- aantal bezoeken over en weer

1^e conclusie: 1 minor voor alle opleidingen is niet handig

- niet alle opleidingen werken met minoren
- verschillende definities van 'minor'
- IGO: Locatie en tijdgebonden

Wat dan wel?

- uitgangspunt:
  - rol van milieukundige staat centraal
- eis aan eindresultaat:
  - voor meerdere doeleinden geschikt
  - met lesmateriaal:
    - relevant
    - bestaand
    - nieuw
- inspiratiebron:
  - Kapstok gebiedsontwikkeling (DLG)
  - www.ruimtexmilieu.nl

KAPSTOK GEBIEDSONTWIKKELING

Voorverkenning

Herkenning beleidsopgave

Gebiedsverkenning

Quick-scan grondstrategie

Grondtransactie
(regulerend/strategisch)

Financiële verkenning

Marktverkenning

juridisch kader

Verkenning rol partijen

Haalbaarheidstoets

Verkenning

Gebiedsvisie

Programma van Eisen

Grondstrategie

Grondtransactie
(regulerend/strategisch)

financiële analyse /
globale grondexploitatie

Marktanalyse

Maatschappelijke
kosten/baten analyse

Onderzoek organisatievorm

Analyse inzet Instrumentarium

Contracterings- en
aanbestedingsstrategie

Risico analyse

Communicatiestrategie

Krachtenveldanalyse

Planfase

Kuiftelijk ontwerp

Beheer- en onderhoudplan

Gebiedsinventarisatie

Effectanalyse

Grondstrategie

Grondtransactie
(regulerend/strategisch)

Financieringsplan /
grondexploitatie

Uitvoeringsorganisatie

Inzet Instrumentarium

Overvoeringsstrategie

Risico-analyse

Communicatie-activiteiten

Realisatie

Inrichtingsmaatregelen

Herverkaveling

Grondtransactie
(regulerend/strategisch)

[Deel]grondexploitatie

Financiering

Aanbestedingen

Vergunningen

Risico-analyse

Communicatie-activiteiten

Exploitatie & beheer

Overdracht eigendommen

Financiële eindrapportage

Ontbinding
samenwerking / opdracht

Evaluatie gebiedsontwikkeling

Merking van
formele afsluiting

De Kapstok Gebiedsontwikkeling is een instrument van Dienst Landelijk Gebied.

Het ondersteunt gebiedsontwikkeling door hiertoe een logische faseering aan te brengen. Hierdoor ontstaat inzicht en overzicht. Het gebruik van de kapstok draagt bij aan een efficiënte en effectieve gebiedsontwikkeling. De aanpak nodigt uit tot maatwerk en flexibiliteit.

Kijk voor meer informatie op de achterzijde van deze poster.

De kapstok is ook te vinden op www.dienstlandelijkgebied.nl/kapstokgebiedsontwikkeling

De resultaten binnen de 5 thema's zijn geordend in thema's:

Kuiftelijk

Grond

Financieel

Juridisch

Processen draagvlak

Resultaat

- digitale gereedschapskist met verschillende instrumenten uit diverse fasen van het proces van IGO
- toelichting:
  - voorzet doel en opzet IGO
  - voorzet minorboek

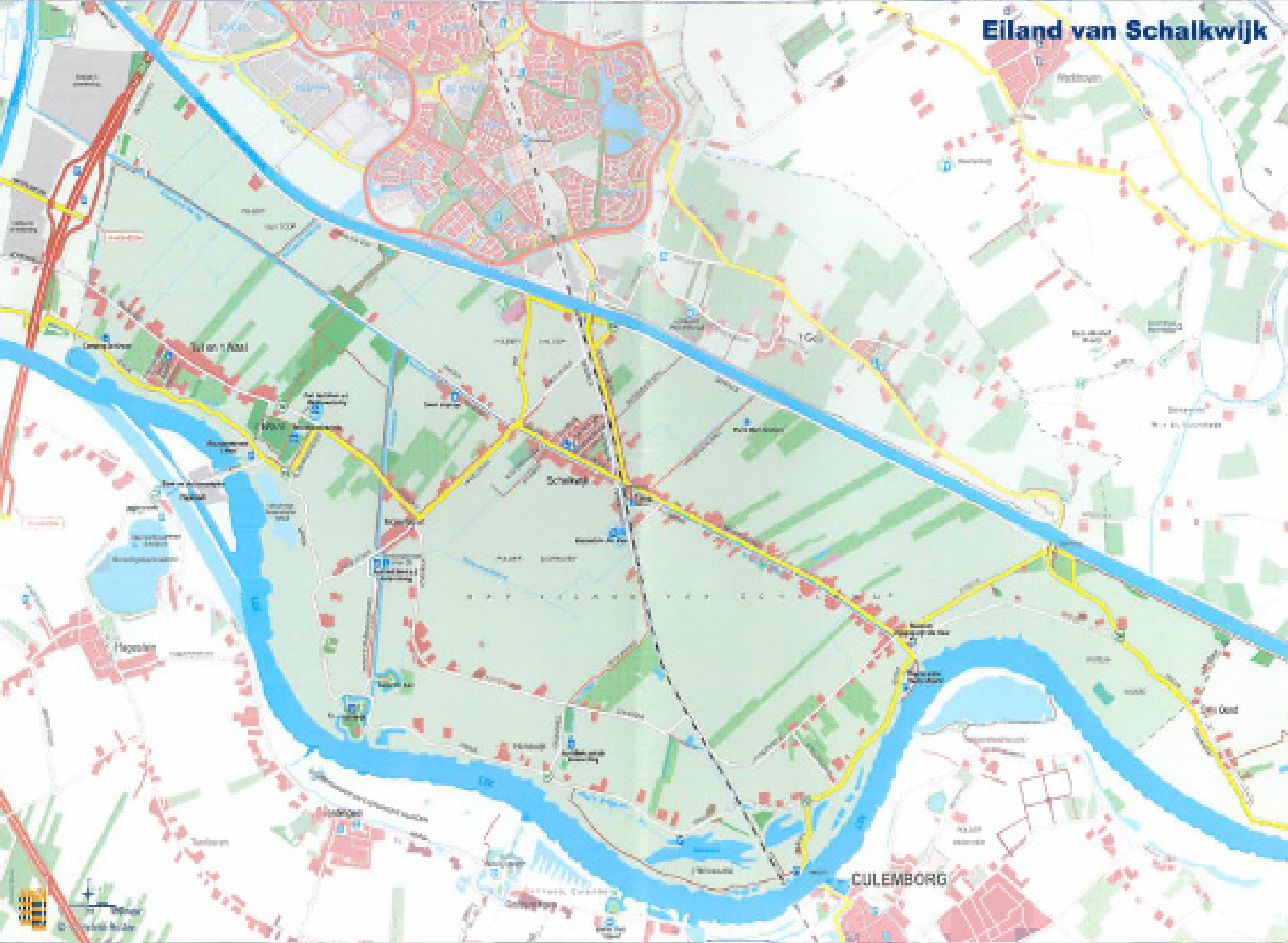
Het gebruik van de gereedschapskist

- <https://edu2.web.wur.nl>
- Enkele voorbeelden:
  - M.E.R.
  - Lagenbenadering
  - Duurzaamheidsprofiel van een locatie

Een casus (1)

- Eiland van Schalkwijk
- [Introductie Eiland van Schalkwijk.doc](#)
- Wat kan door studenten worden onderzocht?
  - Welke onderzoeksvragen?
- Opstellen onderwijsprogramma
  - Welke gereedschappen in het onderwijsprogramma?

Eiland van Schalkwijk

Bevindingen?

Gereedschapskist Integrale gebiedsontwikkeling voor milieukundigen

